

**Dissertatio inauguralis Medica, qua singulare anthropogeniae specimen /
... submittit Ludovicus Henricus Riecke.**

Contributors

Riecke, Ludwig Heinrich.
Gmelin, Johann Georg, 1709-1755.
Universität Tübingen.

Publication/Creation

Tubingae : Litteris Erhardianis, 1753]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/u6rac7hy>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

QVA

SINGVLARE

ANTHROPOGENIAE SPECIMEN

CONSENSV

GRATIOSAE FACVLTATIS MEDICAE

PRAESIDE

VIRO EXCELLENTISSIMO ET EXPERIENTISSIMO
DOMINO.

IOANNE GEORGIO GMELIN,

MED. DOCT.

CHEM. ET BOTAN. P. P. O.

PATRONO SVO AETERNVM
COLENDO,*SVMMOS IN MEDICINA HONORES ET PRIVILEGIA
DOCTORALIA CONSECVTVRVS*

RECENSET, DIIVDICAT,

ET PVBLICO ERVDITORVM EXAMINI

SVBMITTIT

LVDOVICVS HENRICVS RIECKE, Stutgard.
AVCTOR.*D. X. DECEMBRIS MDCCLIII.*

Symbolum.

CLAVDIANVS:

*Est aliquod meriti spatium, quod nulla furentis
Invidiæ mensura capit. - - - - -*

I.

Suggestit mihi casum Anthropogeniæ singularis, suasitque, ut pro *Ratio instituta*
themate Dissertationis eligerem, Excell. Dn. Præses, cujus ea in *& historia*
re consilio me permisi totum, tanto autem casus visus fuit excus- *sus casus.*
sione dignior, quanto aptior & specimini physiologico, & patho-
logico, & therapevtico.

Dabo igitur operam, ut pro tenui mearum virium modulo singula
ejus phænomena explicem, & singulare anthropogeniæ hoc exemplum
pro usibus tam pathologicis, quam therapevtics in succum convertam &
sanguinem.

Ita vero casus ipse habet: *Uxor, ætatis 27 annorum, vegeta valde,*
viroque nupta sano, multorum jam liberorum felicissima mater, denuo im-
prægnabatur, graviditatis initium fluebat e voto, neque consueto quo-
rundam ciborum fastidio, multoque minus vomitibus, alias hoc tem-
pore urgentibus, molestum, (sed nec olim, quoties gravida fuit, vom-
tibus diu, multumve lassabatur,) solis interdum vexabatur sanguinis or-
gasmis, quibus usus venesectionum & leniorum laxantium, præsertim
catharctici salis Anglici opponebatur, sub his autem, ad vigesimam us-
que secundam hebdomadem nullo mater modo embryonem percipiebat, e
contrario autem, nunc e vagina stillicidium observabat liquoris cujus-
dam, isque fluxus per quatuordecim dies uno continuatus filo novem cir-
citer laticis hoc tempore libras exprimebat. Consilium petebat gravida
Excell. BILFINGERI, Serenissimi Nostri Clementissimique Domini Ducis Ar-
chiatri, multorum annorum felicissima praxi clarissimi, mixturam is or-
dinabat temperate cardiacam, & leniter adstringentem, cujus ab usu
per octiduum fluxus cessabat & gravida, excepto languore ac debilitate,
nullas accusavit molestias amplius, tum vero præscripsit Excell. Dn. Ar-
chiater mixturam aliam, magis cardiacam & roborantem, leniterque
pellentem, diureticam & oleosam, sed rediit non obstante hujus usu prior
fluxus, & largior quidem, eumque post octiduum comitata fuit uteri hæ-
morrhagia, continuatus fuit mixtura posterioris usus, verum inde ne-
que serosus, neque sanguineus fluxus suppressus, uterque potius uno per
septem hebdomades filo perrexit, remissione intercedente levi per aliquot
diei, noctisque horas, interim sic intra 24. horas ultra quatuor libras
utriusque liquidi emanavit. His non obstantibus nova usa mixtura tem-
perante, cardiaca, leniter adstrictiva & castoreata sanguinis e vena
brachii missione ad septem uncias, alvoque bis per octiduum ope salis Pbs-

nihil minus in lecto continuavit, noctu placide dormivit, optimo gavisus est appetitu, sed embryonem neutiquam percepit, usque ad hebdomadam totius graviditatis tricesimam primam, qua tanquam vermiculum se moventem intra uterum observavit, & hic motus per duas continuatus fuit hebdomades, quibus elapsis, praevis paucis partus doloribus, felicissimo eventu sub initium anni 1751. parvulum quidem, & ante statum tempus, vivum tamen enixa est foetus, ex ipsius autem calculo non modo, sed & reliquis pensitatis conditionibus septem circiter hebdomadibus, praecociorem, languidulus enim fuit, & in externo dextri femoris latere aliquibus in locis sugillatus, ut caeruleum illae regiones colorem praeseferrent, cura tamen exquisita matris partem sugillatam fomentis calidis e vino sollicito foventis Divina gratia ita conservatus, ut non sanus & incolumis tantum, sed & egregie alacris in hunc usque diem, persistat. Ante partum fluxerunt aquae naturaliter, & secundinae quoque naturaliter se habebant, nisi, quod justo minores essent; proximo anno salva mater gemellos peperit feliciter, manifesto indicio, satis etiam bene se habuisse matrem post memoratum hunc partum.

En mirabile prorsus exemplum partus septimestris, per ærumnas matris non exiguas feliciter eluctati, praecox enim fuit, nec mater ullo modo tantas in eo vires observare potuit, ut, postquam in lucem editus erat, variis licet captis experimentis, & matre non renuente, sed optante potius, ad fugendum adigi potuerit.

II.

Sunt multa in historia hac, quæ singularem expectant illustrationem, constitui autem brevis esse, itaque potiora colligam tantum momenta, ea enucleabo, iisdemque porismata quaedam subnectam practica, prono ex iis alveo fluentia. Ante omnia igitur extraham singulares illas gravidæ conditiones, quas praesens subministrat casus, quæque loco totidem problematum esse possunt resolvendorum. Sunt autem hæc: *Cur consuetos graviditatis comites, nauseam, vomitus, non hæc experta est gravida? Unde promanavit ille tam sanguineus, quam serosus latex a medio graviditatis ad finem usque fluens e vagina? Quomodo ferre hunc gravida potuit absque molestia, noxave majore, quam sustinuit? Cur ante hebdomadam graviditatis tricesimam primam embryonem non percepit mater? Cur, postquam percepit, eum non efficacius, nisi vermiculum se moventem, observavit? Cur abortu & praecocius enixa cum est mater? Quare languidus is apparuit & debilis? Unde lividas in femore dextro maculas habuit? Quomodo, qui priores percurrit in matre ataxias, tantis tamen emerfit viribus, quibus conservari & prolongari vita in hunc usque diem cum sanitate potuit? Cur secundinas volumine solito minores habuit?*

III.

Unde nunc filum inveniemus Ariadneum, ex his evasuri rerum labyrinthis? Certe, quæ consueta naturæ lege fit hominis generatio, si non mysteriis, tamen obscuritatibus undique plenam declarant physiologorum acutissimi, qui, quod res est, fateri gestiunt; interim, utcunque se res habeat, rectum semper tutissima est obliqui norma, quare, si quidem ænigmata solvere hæc volumus, consulere oportebit physiologorum dog-

argumenti dis-
tationis om-
nis divisio &
tiora illu-
anda historia
anomona.

incipia phy-
gica pro ex-
tatione illo-
phenome-
um necessa-

men non omnes, tribuunt hæc & resorpto in sanguinem semini masculo, & compresso ab utero ventriculo, & mensibus retentis, neque absque multa veri specie; a) magnam autem esse circa hoc phænomenon naturæ inconstantiam docuit jam Hippocrates, quando scripsit: *multum inter se differre mulierum naturas*, cui quotidiana succinit experientia.

Altera observatio physiologica, quæ huc facit, hæc est: fontes catameniorum, fluentes extra graviditatem, sunt villi potissimum fundi uteri, qui, uti docuit KAAVWIVS b) non sunt, nisi arteriæ exhalantes & resorbentes venæ, teste NOORTWYCKIO; c) Docent sedem hanc maculæ in utero menstruatorum sanguinem stillantes, observatæ a SCHVLZIO, d) MAVRICEAV, e) LA MOTTE, f) LITTRIO, g) SANTORINO apud MORGAGNVN, b) ipsoque MORGAGNO: i) ut plures alios taceam; alii, quos inter sunt maxime REALDVS COLVMBVS, k) HIERONYMVS MERCVRIALIS, l) COCHBVRNIVS, m) TAVWRYVS, n) ROLFINCIVS, o) BOHNIVS, p) IOANN. GODOFREDVS BERGERVS, q) VERDVCIVS, r) ORTLOBIVS, s) sedem horum fontium posuere in vagina uterique collo, alii & uterum & vaginam sedem esse declarant, uti cum aliis admittit præsertim celebr. MAVRICEAV. t) Equidem lites has componere nunc nolo, existimo tamen, eos, qui argumenta omnia & in hanc, & illam, & utramque partem æqua ponderant lance, quæ plurima ex observationibus aliorum collegit præ aliis Illustr. HALLERVS, u) agnituros quidem uteri fundum pro fonte hujus fluxus primario, sed daturos etiam facile, posse quoque vasa vaginæ, quæ ramos habet ab arteriis uterinis, dimittere aliquid in quibusdam menstrui cruoris. Tertia observatio hæc est: arteriæ hæ in prægnantibus adeo magnæ fiunt, ut initium calami scriptorii admittant, cum ante arteria maxima sit invisibilis. v) Quarto præter has arteriosas papillas, uti vocavit RVYSCHIVS, habet uterus intus peculiare sinus & poros, quos variis nominibus legas ab Auctoribus descriptos. Quinto, hi minimi sunt in virginibus, in gravidis & puerperis digiti apicem admittunt, teste præter alios MORGAGNO. w) Sexto commercium hæc foramina habent cum externis

a) Vid. Illustr. Alberti Halleri prim. lin. Physiolog. edit. ann. 1747. §. 857. p. 480. sub finem.

b) Abrah. Kaau perspiratio dicta Hippocratis. 1738 Lugd. Bat. §§. 1037. 1038.

c) Noortwyck uteri humani gravidæ anatome & historia, pag. 9.

d) Commerc. lit. Noric. 1731. spec. 5. p. 34.

e) Traité des maladies des femmes grosses. Paris. 1675. p. 48.

f) Traité complet des accouchemens nonnaturels, & contre nature &c. 1722. 4. Obs. 21.

g) Histo. de Pacad. 1720. p. 22.

h) Advers. anat. IV. animadvers. 27. p. 48.

i) Advers. I. §. 33. p. 46.

k) De re anatom. L. VI. & XI.

l) Prælect. Pisan. de homin. generat.

m) Oeconom. corp. animal.

n) Traité du Fœtus.

o) Ordo & method. generat. dicat. part. P. III. c. 25.

p) Circul. anatom. Progymnasm. 16. 4.

q) Physiolog. med. L. X. C. 20.

r) Traité de l'usage des parties gen. Tom. I. c. 16.

s) Histo. part. & œconom. Dissert. 19.

t) l. c.

u) Herm. Bœrhavæ prælect. acad. in proprias instit. c. notis Halleri edit. ann. 1744. T. V. P. II. p. 71. not. m.

v) Herm. Bœrh. prælect. c. not. Hall. T. V. P. II. p. 44. 45. 46. in textu.

Postquam femina concepit, clauditur uterus, quod non Zoologi tantum experimentis confirmant multis, sed & alii cum PANAROLO in homine pro unico conceptus signo declarant, testem rei habemus etiam Cel. MAVRICEAV, z) HIPPOCRATES, aa) a turgente utero claudi os ait, & sic alii etiam recentiores strictum esse scribunt, quos omnes allegat Illustr. HALLERVS bb) addit autem: verum ego nullum uteri ostium unquam strictum, in cadavere certe, vidi. cc). Deinde os uteri claudit mucus rubrofuscus in gravidis, qui e summa eructat cervice, dd) viscum alii vocant, cujus fontes lacunæ sunt, forsan & ova NABOTHI, ut suspicatur modo laudatus HALLERVS, ee) sed GRAAFIVS, ff) in gravidis non adeo perpetuo clausum uteri os pronunciat. Septimo, frequenter non modo sanguis per priores gestationis menses mensium more profluit, absque noxa, sed &, licet rarius, a media gestatione usque ad partum largissimis & continuis propemodum fluxisse undis exempla leguntur, gg) ut alia exempla e DIONISIO, DEVENTERO, MAVRICEAV & SIEGMVNDINO præteream, mensium & stillicidii sanguinei fluxum in gravidis innoxiolem describit PECHLINVS hh) imo sunt, quæ tunc inprimis, quando utero gerunt, menses patiuntur. ii) Jam autem octavo, licet ovum in principio liberum innatet, utpote longe minus minima uteri capacitare, mucilaginoso uteri succo & masculino semini, tamen, ubi paululum adolevit, suaque convexitate uteri cavitatem contingit, cum eo concrevit, omnemque replet perfecte, (quod jam cognovit GALENVS kk)), ut, quod sectio cadaverum docuit, nec ullus liquor concavum inter uterum ovumque convexum interponatur, medius, & si casu effluerit tantum sanguinis, vel alius liquoris, ut gibbam inter ovi partem, convexamque uteri faciem se insinuet, ovum solvitur, abortus & hæmorrhagia fit, ll) & omnis chorii, membranæ scilicet embryonis extimæ pars adhæret utero, vera concretionem, maxima tamen adhæsiō est, ubi placenta ponitur, reliqua enim uteri superficiei mollius conglutinatur, & minoribus, quam placenta vasculis. mm) Nono enim ovum, satis cito, &, si omnia consulimus experimenta, primo ad minimum a conceptu mense, hujusque fine germinat undique, id est, flocculos emittit undique ramosos, qui exhalantibus & resorbentibus uteri flocculis inosculantur, & adhærent, & hic nexus ubique quidem in utero stabilitur, maxime tamen in fundo ejus; ita tenuis, & serosus ex arteriosis uteri villis fertur in tenuia ovi vascula liquor, isque ovum & una foetum hac periodo alit, qui ante adhæsiō-

nem

x) Morgagn. l. c.

y) Herm. Bœrhav. præl. c. not. Hall. T. V. P. II. p. 49.

z) l. c. L. I. C. VI. p. 90. & L. I. C. IX. p. 103. aa) Aphorism. S. V. § 1.

bb) Herm. Bœrh. præl. c. not. Haller. T. V. P. II. p. 214. & seq. not. i.

cc) Ibid. & prim. lin. physiol. §. 843. p. 470.

dd) Morgagn. advers. anat. I. p. 37.

ee) Prælect. l. c. p. 213. n. f.

ff) Opera omnia 1705. de mulierum organis. C. VIII. p. 181.

gg) Georg. Ernest. Stahl Dissert. de affect. gravidarum &c. resp. Dav. Dittmann. 1708. §. 28. p. 21.

hh) E. N. C. Dec. I. Ann. IX. & X. obs. 29.

ii) Comment. Bonon. T. I. p. 152. E. N. C. Dec. I. ann. 3. observ. 348. pag. 478. Cent. V. & VI. obs. 75.

kk) L. I. de format. foetus.

chorii villosæ omnes, ita & acinuli hi placenta sinus uteri subeunt, sensim vero & sensim flocculorum pars major, inferior evanescit, aut in chorion abit, sola vero pars, quæ obtuso e vertice ovi efflorescit, capit incrementa, & sensim in rotundam circumscriptam placentam perficitur. *nn*) Undecimo autem, licet ovum per vasa crescat adeo invisibilia, ut nemo hæc intermedia ipsi & utero vascula vel armato distinguere oculo potuerit, dum chorion pulposa tota undique adhæret concavæ uteri superficiei, tum, ubi sola est, tum, ubi placenta dicitur, & avulsa floccos trahat innumeros, & facile lacinias utero innexas relinquat, vel productiones emittat manifestas in sinus uteri, ut villi ejus chorii simul se immergunt, *oo*) utque ovum casu forte resolutum ab utero nullum in convexa superficiei foramen exhibeat, e quo vasa concluderes adesse, tamen argumenta gravissima sunt, quæ persuadent, embryoni cum matre commercium intercedere arctissimum ope vasorum; secundo enim mense facies ovi obvia utero in parte summa, quæ totius ovi fere tertia est, rotundo disco, complanato, succoso, tuberoso, accurate toto vasculoso in paria sibi & similia tubercula mutato, cum utero cellulosa tenui, vasa colligente arcte nexo, & sæpe insolubiliter, adglutinatur, respondentibus tum ex utero in placenta venas arteriis exhalantibus, tum ad uteri venas hiantibus magnis placenta arteriis, ut ibi, scilicet in superficiei, utero & placenta communi, commercium stabiliatur, quo embryoni uterus primo serosum illum humorem, deinde, ut videtur, ipsum, unde nutritur, sanguinem quoque mittit, *pp*) quam rem rationibus plurimis, tam a mensium suppressione in gravidis, (quorum ergo sanguinem alio infumi est necesse,) quam aliunde petitis validissime stringentibus aperte demonstrat præter alios HALLERVS. *qq*) Duodecimo denique sani parentes generant etiam sanam a potiori prolem, cæteris paribus.

V.

Jam ergo applicabimus principia hæc solvendis quæstionibus, §. 2. *Solutio primæ quæstionis §. 2.* propositis; quarum prima fuit: cur nauseam, vomitusque non experta fuerit gravida hæc? Equidem ita responderem, primo ipsa singularis hujus anthropogeniæ historia habet, gravidam hanc nec olim his consuetis graviditatis comitibus diu multumque lassatam fuisse; docet insuper experientia quotidiana, hic nullam esse naturæ constantiam, & multas ab hoc graviditatis effectu in totum excipi, deinde vero, cum revolve phænomenorum horum causas, narratas §. 3. sub initium, videtur & ovi motus, consueta minor, & major libertas in utero majorem hujus impedivisse distensionem, quæ ventriculo tanta molesta esse potuisset pressione, quin etiam videtur in hac gravida sanguini uterino amplior patuisse divertendi campus, quam in aliis, ut nec retenti menses his aperire symptomatibus portam facile potuerint, quæ quidem omnia evidentius elucescent e resolutione proxima secundæ quæstionis.

VI.

Sanguineus ille, serosusque latex hos, me judice, fontes habuit; *Solutio secundæ quæstionis §. 2.* omnis interna uteri superficiei villosa est, papillosa & sinuosa, hi villi at-

teriore graviditatis progressu ovi flocculis §. 4. n. 9. morantur & adherent, & in eos liquorem dimitunt serosum, tenuem, communi & consueta naturæ lege, jam vero in substrato casu ovum quidem ope placenta assedit firmiter uteri fundo, & ad eam ita determinatus fuit uterorum vasorum impetus, ut cessarent catamenia, & aliquid sanguinis ante imprægnationem hic excerni soliti consumeretur ad placenta & embryonem, sed reliqua ovi pars procul dubio non adglutinata fuit uteri superficie, neque suis floccis immersa sinibus uteri, ratio forte fuit, quoniam ea periodo, qua fieri alias hæc adhesio, & mutuus vasorum amplexus solet, primo verbi causa mense, vel sub finem ejus, mater majores admisit totius corporis motus, currendo, vehendo super lapides, & quæ possunt alia similia esse impedimenta, est vero naturaliter & in omnibus mollius utero affixa ea ovi superficies, quæ non est placenta §. 4. n. 8. ergo facile solubilis, sed & ipsa hic placenta minore adhæsit area, fuit enim solito minor §. 1. sub finem. Conspirant vero historiæ conditiones cum theoria hac tanto magis, quanto propius conveniunt cum legibus anthropogeniæ consuetis, per has enim primo quidem tempore liquor fluit serosus & tenuis, deinde vero ipse sanguis §. 4. n. 9. & 11. major igitur ovi libertas fuit in utero, & cum partim ob eam libertatem, rariusque cum utero commercium, partim & ipsius placenta parvitatem minore gavisa fuerit humorum uterinorum affluxu, mole quoque minor fuit, æque ac embryo ex eadem causa ipse, licet, cum e sanis procreatus fuerit parentibus, quoad prima stamina languidulum supponere non possimus. Et his positis reliqua vasa uterina, quæ ad placenta non firmabantur, patula manebant, sed distensionem, quam reliqua experiebantur, pergente graviditate, cum illis communem patiebantur, ergo, cum satis extendebantur sub medium graviditatis, exprimebat impetus, primo quidem serosum liquorem, postea vero diametro aucta ex crescente distensione ipsum sanguinem, salva & integra placenta, uti docuit rei exitus. Sed & ipsa illa vasorum libertas resistantiam sanguini minuit fluenti per vasa uteri omnia, ergo non omnia is ita replevit atque distendit, quemadmodum, ubi major est resistantia e coalitu vasorum horum cum floccis ovi, sanguinem tamen diu non transmittentium; ergo & vasa viscerum abdominalium, ventriculi & aliorum liberius evacuare se potuerunt, tantam non in uterinis moram neccente sanguine. Sed regebris: forte uterque liquor e vagina promanavit? idque vero videtur tanto esse similis, cum, postquam concepit femina, claudatur uterus, & orificium ejus tenacissimus obstruat mucus §. 4. n. 6, imo vero, cum in quibusdam catameniorum etiam aliquid e vagina defluat §. 3. n. 2. sed salva res est, & facile respondetur his dubiis: quantum enim ad uterum clausum, is nunquam in cadavere strictus est, neque adeo perpetuo clausum est uteri os in medio graviditatis, §. 4. n. 6. adeoque nec obstructio a mucro impedire tenuis liquoris effluxum potest, imo vero is mucum diluit, maxime quando copiosis stillat guttis e tot apertis portis, ut gutta cavat lapidem; sunt autem illa ostia plurima, ergo dum e multis stillavit simul, brevi tempore magna potuit effusi liquoris esse copia, calculo subducto analogico e perspirabili Santoriano. Neque vero e vagina profluxisse utrumque humorem

certe, quæ id adtribuunt, nonnisi aliquas a regula exceptiones describunt, quin & speciosa sunt argumenta, quæ id a priori vix esse probabile demonstrant. De allantoide cogitare nolo, quæ non dubia modo multis est in homine, verum & concessa embryonalem urinam adeo paucam habet, ut ea comparata cum copia feri hic elapsi sponte cadat omnis suspicio. Forte autem latex ille serosus fuit amnii liquor, & sanguis fluens effectus placentæ ruptæ? Id omni veri specie vacat utrumque, nam quod spectat ad amnium, is liquor amnio rupta non per guttas, sed pleniores undas effluit, & ante partum fluxerunt aquæ naturaliter, quæ non potuissent non copioso hoc fluxu emungi omnes, & placenta fuit integra §. 1. sub finem, neque potuisset paucis adeo cum molestiis & ullis absque doloribus aut præviis, aut concomitantibus, ferre fluxum hunc mater, fuit autem procul dubio serosus ille humor ejusdem indolis cum liquore amnii, & e vasis profusus etiam similibus.

VII.

Dum huic solvendo nodo nunc operam navo, mirari quidem subit, quod non majores molestias passa fuerit ex hoc insigni profluvio grvida, quod nunquam fit absque multa virium exhaustione, hancque consequente debilitate, lassitudine, quæ hic etiam apparuit, interim non opus erit sorge repetere causas, cur adeo ipsi de reliquo tolerabile fuerit? Cum ciamus, feminas omnes plethoricas certo respectu esse, multamque ferre posse humorum & ipsius cruoris jacturam absque singulari noxa, cum legamus in historia: vegetam valde hanc gravidam fuisse, cum profusio humorum facta sit non per vasorum rupturam, sed simplicem anastomosis naturalem hac periodo §. 6. quæ adeoque nullum violentum impetum poposcit, nec vim vasis insolitam intulit.

Solutio quæstionis tertiæ
§. 2.

VIII.

Altioris indaginis esse videtur quæstio quarta, tamen e præmissis haud adeo difficilis erit responsio; directe quidem non videtur impedivisse perceptionem embryonis fluxus ille copiosus, nam potuisset ea fieri jam ante fluxum, qui hebdomade demum vigesima secunda initium cepit, cum perceptio sæpe fiat ante vigesimam, & a potiori, certe impetus etiam nihil impedivit, conditiones enim reliquæ vehementiam non probant nimiam, & copia potest e copia fontium patentium explicari, sed indirecte tamen aliquid contulit, quatenus embryonem nutrimento spoliavit multo, unde tardius increvit, accedunt vero aliæ quoque conditiones, placentæ parvitas, quare pariter minor affluxus liquoris amnii & nutrimenti fuit, ovi extra placentam libertas nimia, unde non firmato hoc satis, embryo nec intra illud se movere satis libere, certe motu suo irritare uteri superficiem concavam, & ejus pulpam potuit, ut perciperet mater, taceo illas turbas circulationis humorum omnium per uterum, & sub illa libertate vasorum, & ipso humorum effluxu per multa vasa.

Solutio quæstionis quartæ
§. 2.

IX.

Cur vero denique perceperit tamen, neque autem efficacius, nisi tanquam vermiculum se moventem? id, quod spectat ad prius, tribuendum quidem esse censeo incremento embryonis jam facto ultimo gestationis mense, teste fine §. 2. neque obstantibus conditionibus §. 8. paris jam, dum replevit ma-

Solutio quæstionis quintæ
§. 2.

continuo extinxit aliquid perceptiois impressa ad embryonem, partem
ob libertatem ovi singularem §. 6. qua factum est, ut lubrica uteri su-
perfici pulpa contigua tantum ovo, neque continua plurimum impresso-
rum ictuum, & motuum embryonis absorberet.

X.

Solutio que-
stionis sextæ
§. 2.

Quod vero abortu præcocius enixa fœtus fuerit mater, ut septem
anticiparet hebdomadibus exclusione sua, id non tam languiditati ejus &
debilitati adscribendum esse judico, cum omnia experimenta conspirent,
maximas in partu fœtus partes esse, & haud rara sint exempla fœtuum
a morte matris editorum *rr*). Ergo virium in fœtu defectus causa esse
non potuit, sed forte, postquam multum is increvit hebdomade trigesi-
ma prima post imprægnationem, & cum ovo suo non nisi parvæ placentæ
ope fuit affixus parvæ areæ fundi uteri, reliqua parte ovi libera, pondere
suo tum illi uteri fundo trahendo, deorsumque nitendo e gravitate im-
pressit irritationem, accessit autem causæ huic multa totius uteri & vagi-
næ lubricatio ex illo copioso fluxu aquæ ac sanguinis, unde prompta huic
stimulo respondit flexilium valde fibrarum omnium contractio, accessit
atque facilitatem exclusionis tentatæ juvit paratus hæctenus minoris resi-
stentiæ locus, summa libertas, & major hiatus oris uteri ex illis diu effluen-
tibus liquoribus, neque credibile videtur, directe vasorum uterinorum
exinanitionem huc aliquam conferre potuisse symbolam, nulla enim signa
habentur, e quibus intelligi potuisset, eam nimio factam fuisse cum im-
petu, quem luere oportuisset etiam vasa placentæ infixæ, imo potius vi-
detur hoc profluvium effectus fuisse impetus naturalis necessarii, quo ferri
sanguis ad embryonem debet, neque aliæ causæ, quæ abortui portam
alias aperire solent, hic in subsidium vocandæ sunt, ut sunt hæmorrhagiæ
vehementes, statim in principio accidentes gravidis, fluxus menstru-
orum eo tempore molestus vehementior, injuriæ variæ illatæ ab extus,
orgasmi sanguinis a motibus corporis vehementioribus, vel ingestis potu-
lentis, cibus, medicamentis acris, calidis, diarrhœa, vomitus, & quæ
sunt aliæ plures causæ.

XI.

Solutio que-
stionis septimæ
§. 2.

Quare languidus & debilis fuerit fœtus in lucem editus? haud
erit explicatu difficile, licet enim supra ejus stamina non debilia declara-
verimus, idque argumento etiam robusto demonstraverimus §. 6. tamen
non potuit non omnis fœtus esse languidus & debilis, utpote parva in-
structus placenta §. 2. per quam nutrimenti parciolem etiam copiam hau-
sit, aliunde autem nihil prorsus accipiens alimenti, deficiente vasorum
uterinorum omni commercio cum ovo extra placentam, imo neque ne-
gaverim, potuisse quoque illum tam aquæ, quam sanguinis fluxum insigne
in præjudicium embryonis vergere, eo enim universum uterinorum
vasorum systema laudabilibus humoribus multis est emundum, & dilata-
tis sub finem graviditatis enormiter horum liquorum fontibus §. 6. hæc
data porta ruebant & effluebant nutritii humores, erat enim hic resisten-
tiæ locus multo minor, ac in illis ipsis vasis, quibus cum placenta com-
mercium intererat, ut ipsa res docet, ergo placenta ex hac jactura par-
cior fruebatur humorum influxu, ergo non poterat non decedere aliquid
embryoni nutrimenti, causæ incrementi & consueti roboris, ergo eum

Unde lividas in femore dextro maculas habuerit foetus, eruentum nunc est; illæ mihi quidem natæ fuisse videntur a pressione majore, quam ibi passus est, rationem quidem allegare non adeo facilem licet, cur in femore dextro præcise, nec alibi tales exhibuerit maculas, cur ibi magis pressus fuerit? Sed neque multum interest, sive definire hoc possumus, sive non, sufficit scire, quod in ergastulo varios embryo sequatur situs, pro diversa graviditatis periodo varios, & pro diversa placentæ sede, imo vero, quod nec in omnibus matribus eundem embryo situm servet, uti docent observationes physiologicæ, ergo procul dubio in hac gravida situm servavit talem, in quo facilius dextrum premi & pressione sugillari femur potuit, ac alia regio, id, quod haud adeo raro accidere solet, facilius autem evenire potest, ubi, quemadmodum hic, ovum non adglutinatum est omni concavæ uteri superficiei, sed liberius e sola placenta, uteri fundo affixa, eaque parva §. 2, quasi pendet, sic enim luit citius inclusus embryo validiores matris e cursu, vextione in rheda super lapides, aliosque similes motus, alias vero maculas tales foetui affricant frequentiores concussionem totius trunci, abdominis, pelvis, vehementiores, allisiones abdominis turgidi contra obstacula dura, quales fiunt præsertim e lapsu matris, & forte hæc etiam talem passa fuit, quem nauci habuit, & unde tamen foetus debilior maculas hujuscemodi contrahere potuit.

Solutio quæ-
stionis octavæ
§. 2.

XIII.

Jam disquirendum est, quomodo tantis emergere viribus foetus potuerit, quantis in lucem prodiit, cujus vitæ tot strui videbantur in utero matris insidiæ? Ante hoc, quam resolvam problema, monere licebit ipsas illas circumstantias, problemate contentas, confirmare haud parum suspicionem de foetu conceptam & §. 6. propositam, quod scilicet primis suis in staminibus debilis & languidulus non fuerit, qui enim parciore solito e matre gavisus nutrimento §. 6. eluctari potest salvus & incolumis per illas teneras primæ humanæ vitæ periodi rationes, quas inevitabilibus exponi voluit injuriis Adorandus Creator, ad plenum biennium, eum profecto e staminibus debilibus & languidulis vix succrevisse suspicari oportet. Sed ad ipsam nunc rem; potuit viribus emergere tantis foetus, quoniam, uti proxime adstruxi, e staminibus non succrevit debilibus, sed bonis, robustis, firmis, adeoque interno quasi e principio vitam, viresque sustinere potuit, deinde autem in sua commoda vertit maxime foetus vigorem matris, quæ vegeta fuit, §. 2. quod insigne certe beneficium est omni foetui, talis enim vigor, utcunque nocivus fieri huic possit, ubi præperatos evagatur in impetus, saluberrimus tamen est, ubi modum servat, quemadmodum hic ex omni concludere historia licet, plurimumque favet tam generando laudabili sanguini pro matre, foetuque, quam illi, ea, qua par est, mensura & efficacia foetui applicando; Ita ergo possunt formari foetus partes, formatae autem elongari, & in omnes crescere dimensiones, necessariamque induere firmitatem, ita possunt in corpusculo infantis etiam laudabiles generari humores, quæ omnes conditiones præcipuum sternunt virium fundamentum, fontemque longioris vitæ suppeditant; deficit autem plenior habitus corporis, & deest ejus, ubi sanus est,

Solutio nonæ
quæstionis §. 2.

quæstionis §. 2. spondeo primo: in universum nullam observare circa eas naturam mensuram determinatam, deinde autem, si recurro ad ea, quæ dicta fuere §. 6, videtur eadem causa, quæ statim a conceptu impedit, quo minus ovum, ut alias fieri solet, undique applicaretur & accresceret uteri superficiei concavæ, quæque illam & utero & ovo quietem non concessit, qua fruuntur in aliis ea periodo, qua mutuos in amplexus ruere solent, ea ipsa causa videtur etiam in culpa esse, quod neque ovum forte tot ea parte, quæ in placentam effingi solet, effloruerit floccis vasculosis, neque uteri fundus, huic respondens, tot papillis exasperatus fuerit, ac alias solet, vel certe, quod non tanta vasorum uterinorum copia permixta fuerit & immixta ibi chorii radiculis §. 4. n. 10. & 11. exclusa enim fuit integra, §. 2. neque quidquam habuit vitii. Facilis etiam ero, si quis addiderit, copiosum illum feri sanguinisque per ultimas hebdomades fluxum imminuisse quodammodo placentam, licet enim integra in partu fuerit excussa, tamen, cum vasa uterina miras infinitasque subeant inter se anastomoses, mutuisque conspirent inter se patentibus portis, cum maximus humorum impetus sensim ruerit magis & magis in illa plurima minoris resistentiæ loca, deseruit alia vasa majoris resistentiæ, sc. illa, quæ ad placentam excurrerant, magis, ea ergo tum non tantum dilatabantur amplius, quantum extendi oportet, ut nativam servent diametrum, ergo sensim & sensim decredebant diametro, atqui vero placenta, tota quanta, constat e vasis cellulosa inter se tela nexis, docent injectiones Ruyschianæ, materia sebacea factæ, ergo his arctatis vasis, & propius inde ad se invicem accedentibus, omne minui oportebat placentæ volumen.

XV.

Jam vero ad alterum progrediar dissertationis postulatum, §. 2. id est, derivabo nunc e substrato casu quædam porismata practica, quæ prono inde fluunt alveo, & magni possunt in praxi usus esse, quæ cum gravidis versatur. Primum hoc esto: quemadmodum nausea, vomitus feminarum ceteris paribus graviditatem non arguunt, ita nec absentia horum symptomatum & in iis, quæ sub omni graviditate patiebantur ea, argumenti loco esse potest, si cetera disparia sint, nullam subesse graviditatem. Secundo: non omnis fluxus vel serosi humoris vel ipsius sanguinis infelicem præfagit abortum, vel alio pertimescendus est titulo, si copiosus etiam fiat, sive solus alteruter, sive conjunctus; Tertio tandem præfagit abortum, si diu durat, & copiosus accidit, & foetui debilitatem e defectu nutrimenti. Quarto, si neque majore cum impetu, neque doloribus ullis, neque viribus plus exhaurit matrem, ac in nostro factum fuit exemplo, & vegeta est mater, periculum non aliud portendit, nisi debilitatem foetus, & abortum, neque vero sub his conditionibus infelicem. Ergo Quinto prudentiæ profecto interest medicæ, invigilare illis conditionibus, quæ periculosum feri sanguinisque in gravidis fluxum distinguunt a fluxu non periculoso, ne cæco impetu sequamur medicum canonem: aquæ fluunt, sanguis fluit, ergo expellendus est foetus, ne de corio ludamus materno non tantum, sed & tenerum embryonem e charybdy præcipitemus in scyllam, docet enim evidenter casus hic, teste porismate secundo, si diu etiam & copiosus eveniat hic fluxus, non ideo

Porismata practica e substrato casu fluentia.

divertant arte ad alia loca, quam, quæ petit, cum periculo matris & foetus, ut lenissimis adstrictivis moderentur, infringant impetus ferociam, & vasa vel laxata jam ab anastomosi nimia roborent, vel præmuniant adversus novos impetus, ut denique temperatis cardiacis & antihystericis & vires matris & foetus utcunque sustentent, ita nostro in exemplo successu optimo egit, & se gessit Medicus, imitatione omni dignissimus, quo usa fuit gravida, his exposita procellis. Septimum porisma hoc est: Si præsentibus aliis graviditatis signis, licet non omnibus, tamen iis, quorum tutissima fides est, diu non, neque post medium graviditatis percipiat embryonem femina, nondum sequitur: ergo mola est, quod utero fovet, vel mortuus foetus; Octavo tamen id inde conjici posse videtur, futurum esse foetum debiliorem. Nono: neque prægressis prioribus omnibus, si ultimis prorsus mensibus evigilet quasi embryo, & obscurissimas suæ præsentia lineas ducat, quemadmodum nostro in casu accidit, aliud inde augurari quid licet, nisi, quod certo vivus embryo adsit, is autem debilis. Decimo: si quam corporis regionem foetus recens in lucem editus lividam, sugillatam, lividisve maculis turpem exhibet, nunquam statim deterrere color hic debet, quasi vero signum corruptionis, putredinis aliusve labis esset, certe casus noster demonstrat, id non semper obtinere, quoties livor talis observatur.

Et hæc potiora sunt, quibus fœcundam observavi hanc Anthropogeniæ singularis historiam, porismata practica, potuissem facile plura elicere, sed volui subsistere in iis, quæ castissimo inde ratiocinio derivari possunt, cum tam facile præcipitemur hac neglecta cautela in avia dogmata, quibus imperitia hominum tanquam veritatibus abutitur, nolui etiam addere talia, quæ a sphæra singularis hujus anthropogeniæ, qua singularis, declinarent, ergo hæc sufficiant. Faxit modo Deus T. O. M. ut omnia, quæ scripsi, & cogitavi, vergant in sui nominis gloriam & proximi, proximæque salutem!

* * *

PRAENOBILISSIMO ET DOCTISSIMO
DOMINO
CANDIDATO RIECKIO
S. P. D.
PRAESES.

Multum me exhilarasti specimine, quod Tibi a me discutien-
dum traditum est, Tu vero tam concise, tam solide, tam
docte discussisti, ut nec in lectione librorum desidem nec in ju-
dicio facile fallacem Te quis pronunciare queat. Ita quidem
mihi videtur. Opto omnino, ut idem etiam videatur aliis.
Hic enim multitudo idem sentientium patrocinium parit sive po-
tius auget. Solidum simul argumentum hoc iudicium præbet
bene in Academiis collocati temporis, quod satis longum in iis
versatus es. Maxime Tibi incumberebat, hominem intus & non
obiter, sed in cute addiscere. Quantum Tu illum noscas, do-
cta enodatione casus propositi demonstras. Sed nec Te substi-
tisse in solis hisce cognitionibus speculativis, sed & ad altiora,
practica nempe, transiisse, porismata practica ejusdem Tuæ dis-
sertationis, unde varii homines proficere possunt, abunde edo-
cent. Maeste diligentia Tua, sollertia & acerrima honestaque
simul discendi cupiditate, ut & in practicis rebus mox præstan-
tissimus evadas, dignissimusque Parente docto & probato filius.
Ut denique præmium studiis Tuis laudabiliter gestis & ad finem
exoptatum perductis dignum, spartam exoptatam, consequaris,
Tuas propter virtutes, Tibi, utque continuatam Tuam amici-
tiam propter bonam meam voluntatem porro mihi largiaris,
mihi, ex animo precor. Dabam e Musæo, d. VII. Decembr.
clcccliiii.

* * * * *

Quam Medicos omnes juvat ampla scientia, quanta
Ornatum Te nunc iudico lætus ego!
Ingenium vivax dedit hanc, meditatio multa
Addidit huic pondus, perpetuusque labor.
Nec Tibi suffecit sic Wirtembergia nostra,
Suppetias magnas Gallia clara tulit.
Accessitque novus rerum fons atque thesaurus
Gœttinga tandem, qui Tibi gratus erat.
Jam lege mellitos fructus, & præmia larga
Collige nunc placide; jam Tibi floret honos!
Aurea praxis eat, feliciter omnia cedant,
Posteritas factis gaudeat ipsa Tuis!

Ita Doctissimo Domino Licentiato, Amico
seduloque olim Auditori suo gratulatur

** * * *

Optimam causam bene sustinendo
Laude cum summa cathedram relinques:
Gratulor toto TIBI perferendam
pectore pugnam.

Victor exspecta meritam coronam,
Qua PATRIS Nomen radiat reflexum,
FILIVM cujus mihi laureatum
Grator amicum.

M. IOANNES ANDREAS TAFINGER,

Ducalis Gymnasii Stuttgardiensis Professor,
Academiae Scientiarum Regiae Berolinensis,
Societatumque, Litterarum elegantiorum Re-
giae Gottingensis, & Latinae Jenensis, Mem-
brum.

** * * *

En! Meditriua sagax Tibi, spectatissime Fautor,
Atque Sophia simul digna brabea parant.
Tempora circumdat laurus, Fortuna secundat
Hoc decus, invidia nil remorante, Tuum.
Te facit ars Medicum, solidum experientia reddet,
Ægris de Tanto gratulor ergo VIRO,

Hisce paucis Prænobilissimo Domino RIECKIO, Cognato
desideratissimo egregios in Medicina profectus de ca-
thedra disputatoria demonstraturo, Musisque Tubingen-
sibus cum laude valedicturo, gratulabundus adplaudit,
seque ulteriori Ipsius favori enixe commendat,

IOANNES CONRADVS GMELIN

* * * * *

Heu mortale genus! tua mira creatio, mira
Vis artus animans: hanc Dissertatio præfens
Condocuit, multa que insignem reddidit arte.
Gratulor hoc specimen, tentamina mascula laudo;
Audaces fortuna juvat, juvat atque juvabit.
In patriam rediens summos, DOCTORIS honores.
Poscis, quid valeant humeri, jam cum laude docebis.
Abs me jam primum salve Clarissime Doctor!
Maçte nova virtute, TVAM conscende palæstram.
Scire TVVM nihil est, nisi TE scire hoc sciat alter.

Habes hic Prænobilissime Domine Doctorande, Fautor at-
que Amice æstumatissime! manum, mentem, memoriam,
quam festinantissimo calamo, hinc vocatus, in ulteriorem
mei commendationem tekari TIBI volui

M. HOCHSTETTER, *Stuttgard.*
S. S. Theologiæ Candid.

* * * * *

Freund! wenn mit besorgter Faust Du des Körpers Fasern trennest,
Oder treuer Mütter Arm jetztgebohrne Kinder gönnest,
Wenn Du die vorhandne Noth aus der Ader Pochen kenneest:
Leb den Kranken, lebe Dir.

Aber wenn kein Angst-Geschrey, keine Noth Dich Dir entreisset,
Wenn die stille Dämmerung zärtlicher Dich fühlen heisset,
Wenn sich die Zufriedenheit Dir in vollem Schimmer weiset:
Leb den Freunden, lebe mir.

zu seiner Empfehlung setzte solches bey

C. L. Bilfinger. Opp.

